

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Rayon/ Munițipiy

Yaşamak eri

Üretmāk kurumnarı:

Ürenicinin adı, soyadı

2-inci TEST

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI

ALIŞTIRMAK İÇİN TESTLÄR
LİTEY ÇEVİRİMİ

Real profili

Fevralin, 2022

Tamannamak vakıdı – 180 minut

Lääzımnı tedariklär: *maavi renkli kalem.*

Ürenici için nasaatlar:

- Dikat oku herbir cümleyi, verilmiş işi tamanna.
- Kendibaşına işlä.

İi saatlan!

Toplam sayısı: _____

Real profili

O yıllar yazın, pazar günneri, küüyün ortasında gençlär toplanardılar horuya. Delikannı çocuklar tutardılar çalgıcıları, da üülendän sora başlardı horu...

Balaban Stoyan pek sevärdi Yanul Varkayı. Açan karşılaşardı gözleri, Varka uzun kirpiklerinnän çalışardı saklamaa Stoyandan onnarı, sakınardı, çıkmasın bir kötü laf büyük sevdasına. O pek islää annardı, ani, fukaara çiihsiz kız olarak, az umut evlensin zengin Stoyannan.

Yanul Varka üüsüz kızdı, yaşardı lelüsunda, anasının kakusunda. Onun bobası, Yanul İlişka kaybeldiydi İlk Dünnä Cengindä. Edi yıldan sora hastalandıydı anası da gencecik öldüydü. Varka ozaman ancak doldurduydü sekiz yaşını...

Şindi Varka onsekiz yaşındaydı, etişmiş gözäl simalı kızdı: yanakları – pembä alma, dudakları – iki olmuş kirez, gözleri sä – kara üzüm gibi, kaşları – pak iki eni ay. Kalın, kol gibi, kara pelii pek düzardı onun incecik, fidancık gibi, boyunu. Bölä käämil kız Yarküüdä başka yoktu. Delikannıların çoyu beenardı Varkayı, ama o sevärdi sade Stoyanı.

Ozamannar analar-bobalar everärdilär delikannıları kendi fikirinä görä. Zenginnär aarardılar oollarına zengin kız: çok topraa olsun hem çok çiiiz getirsin, bir saygılı ayledän olsun.

Bir pazar avşamı bobası çaardı Stoyanı lafa durmaa. O ölä söz söledi:

- İştittim bän, oolum, ani sän kaybetmişin aklını da sevmişin Yanul İlişkanın üüsüz kızını. O sana eş olsun uymêêr, - dedi o, sansın kesti.

- Boba, bän Varkayı pek severim, o da beni sever. Biz zenginiz, Allaa yardım edecek, da ölä işçi karımnan, nasıl Varka, fukaara olmayacez, taa çok varlık toplayacez kendi terimizlän, – bakarak bobasının gözlerinä, dedi Stoyan.

- Bitirecez bu boş lafları! - çiledän çıktı bobası. – Gelän haftaya yollayacez dünürçüleri Yabancı Trifuna. Onun kızını Katinkayı isteyecez, o sana gelin olsun. Yabancı üünardı kırçmada, ani hazırlamış kızına çok çiiiz hem on desätina toprak var neeti adamaa. Bän dä sana verecäm taa on desätina, yapacez sizä bir büyük ev, da ozaman bütün küüdä siz çok saygılı aylä olacınız. Stoyan şaş-beş kaldıydı, gözlerinä karannık çöktüydü...

(V. Karagançu "Üüsüzün eceli")

Nr	İtemnär	Ballar	
1.	Verili teksti dikat okuyun da aşıadıkı soruşlara cuvap verin:		
	a) angı evelki gagauz adetleri için laf gider? (2 adet)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	b) neçin Varka sakınardı Stoyandan? (2 cümlä)	2	2
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	c) neçin sevdi kız diilmiş Stoyana deyni? (2 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3

2.	“O sana eş olsun uymêêr,- dedi o, sansın kesti.” Stoyanın (baş geroyun) duygularını hem durumunu açıklayın. (4 cümlä)	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3.	Sizin bakışınıza görä Stoyanın yaşaması Katinkaylan kısmetli mi geçecek? Fikirinizi argümentläyin. (5 cümlä)	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
4.	Teksttä gösterili olaylar büünkü gündä olabilirlär mi? Argümentleyeräk, sayıklayın. (6 cümlä)	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
5.	a) Verili teksttä üç artistik kolaylı bulun. Onnarı çıkarın, ne olduunu, belli edin. b) Bir artistik kolaylınnan cümlä kurun.	L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2
6.	Verili işliklerin zamanını, üzünü, sayısını yazın: <i>severim</i> - _____ <i>yollayacez</i> - _____ <i>kaybetmişin</i> - _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

7.	Verili lafların morfema analizini yapın: <i>delikannuların, sevmişin.</i>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
8.	a) Aşaada verili laflara tekstän bulun: <i>a) antonim</i> ihtärlar - _____, bitärdi - _____, fukaara - _____, kalın - _____. <i>b) sinonim</i> çekedärdi - _____, beenärdi - _____, gençläär - _____, çalışkan - _____. b) Bir antonim çiftinnän bir cümlä kurun.	L 0 1 2 3 4 L 0 1 2	L 0 1 2 3 4 L 0 1 2
9.	Verili lafa fonetika analizini yapın: <i>çiçek.</i>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
10.	Verili lafa morfologiya analizini yapın: <i>çocuklar.</i>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
11.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

12.	<p>„Halkın adetleri – yaşamanın en ii duyguları” temasına görä fikrinizi açıklayın (15-20 cümlä). Fikrinizi açıklamaa deyni, aşağıdaki planı hesaba alın:</p> <p>I. Temayı açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın baalantısı olsun.</p> <p>II. Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).</p> <p>III. Dolu hem dooru literatūra dilinin normalarını kullanın. Temayı açıklayarkan, läzımın materialı kullanın.</p> <p>IV. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliinınızı gösterin.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8	L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8
13.	<p>Kultura evindä ilk gagauz filmi „Dünürçülük” gösterilecek. Bu oluş için bildirim yazın (data, saat, adres, başka detallär sizin bakışınıza görä).</p> <p>Aşadaki istedikleri hesaba alın:</p> <p>I. Butürlü janranın strukturasını koruyun.</p> <p>II. Situațiayı dooru kullanın.</p> <p>III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2

		3	3
		4	4
		5	5
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2